

кажчики з охорони здоров'я в області («Здравоохранение Житомирской области», «Здравоохранение Запорожской области» та ін.). Виходять покажчики з крайової патології, особливостей лікування в певних регіонах («Лечение сердечно-сосудистых заболеваний на курортах Крыма», «Курорт Славянск» тощо). Публікувалися краєзнавчі покажчики «Крым в творчестве писателей и поэтов медиков», «Вы-

дающиеся деятели медицины в Одессе», «Медики в боях за Крым» та ін.

Перспективи розвитку НБ, створення репертуару української книги та періодики - як поточного, так і ретроспективного характеру - ще не вичерпані. Діяльність бібліотек відповідатиме потребам суспільства за таких умов: технічне переоснащення (перші кроки зробила ДНМБ, Херсонська ОНМБ, деякі інші);

належний розвиток теоретичних узагальнень; об'єднання зусиль універсальних і галузевих державних бібліотек, створення на їх базі системи національних бібліотек (з обов'язковим галузевим примірником), кожна з яких відобразатиме і враховуватиме відповідні галузеві, регіональні та спеціальні (з окремих видів публікацій) документальні надбання країни.

Галина Карандашова

КОМПЛЕКТУВАННЯ ФОНДІВ І РИНОК

Наші сучасні недосконалі ринкові відносини, завдаючи нам турбот в усіх життєвих питаннях, негативно впливають і на комплектування фондів бібліотек. Комерційні структури постачають літературу, яку легше продати. Це книги про цілющі трави, з народної медицини, масажу, сексу тощо. Відрадным винятком є ТОО «Книга-плюс» (Київ, Павловська, 7), яке уже два роки займається комплектуванням медичних бібліотек України продукцією російських видавництв літературою, потрібною спеціалістам-медикам, та й не тільки їм. Для нас це фактично єдине надійне джерело комплектування.

Київський бібколектор давно втратив своє призначення. Наукова література майже не попадає в Україну, тому основній категорії читачів ДНМБ (науковим співробітникам, лікарям-практикам) не вистачає наукових видань, а нам часто нічого їм запропонувати.

Якість комплектування погіршується й через те, що чимало авторів видають свої праці власним

коштом і самі поширюють весь наклад, переважно невеликий. Такі видання зазвичай осідають в їх рідному місті. Наприклад, книги, випущені в Харкові, навіть державними видавництвами, у Київ не надходять.

Нині автори та читачі не дарують нам своїх книг. Відомчі видання (тези доповідей конференцій, з'їздів, симпозіумів, методичні вказівки і рекомендації, інструкції тощо), які ще недавно ми одержували безплатно, тепер коштують дорого, тираж їх обмежений, і вони також не попадають у наші фонди.

У 1992 р. Бібліотека уклала договір про еквівалентний обмін медичними виданнями зі спорідненими бібліотеками Росії, Молдови й Білорусі. Договори діяли недовго.

ДНМБ Росії, борючися за своє виживання і не маючи коштів на комплектування навіть періодики, змушена була розірвати з нами договір.

У Молдові книги виходять в основному молдавською та румунською мовами. З 1 квітня 1996 р. у зв'язку з «Положенням про тамож-

ню» унеможливився обмін з НМБ Білорусі. Закон про таможню недосконалий, виникає чимало проблем при оформленні документів, доводиться чимало платити за оформлення і зберігання посилок. Книги для бібліотек дорівнюють до звичайного товару, як, наприклад, мило, зубна паста.

Через це ДНМБ змушена відмовитися від послуг Московського бібколектора наукових бібліотек, звідки ми одержували платний обов'язковий екземпляр. До того ж штрафні санкції на невитрачені вчасно кошти з'їдають усю нашу передплату. А передплата в різні комерційні структури не дає позитивних результатів: проходять місяці, а книг немає.

Проблеми бібліотек можуть бути вирішені лише на державному рівні. Для цього необхідно: розробити документи, що регламентують діяльність бібліотек; вирішити питання про обов'язковий примірник; створити єдиний інформаційний простір; відновити зв'язки з країнами СНД по обміну виданнями; спростити для бібліотек таможенні процедури.

© Карандашова Галина Федорівна, Київ, 1996

ФІРМОВІ ВИДАВНИЧІ МАРКИ

MF
MLADÁ
FRONTA

albatros

OLYMPIA AVICENUM

